

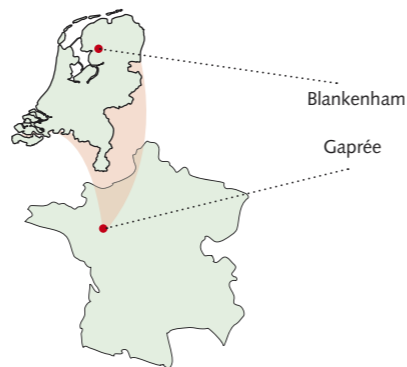
De zoektocht naar koeien die zonder problemen vijf lactaties meegaan, bracht de familie Fokker in het Franse Normandië bij hun eigen stieren.

Doordachte fokkerij met lijngeteelde koefamilies zorgen voor een uniforme veestapel die een harde, natuurlijke selectie moet doorstaan.

Normaal gesproken loopt ze dag en nacht in het land en daarom zijn de vreugdesprongen van Roelie 80 niet zo vreemd wanneer ze aan het halster buiten voor de fotograaf verschijnt. 'We hebben de koeien vanaf begin augustus volledig op stal aan het winterrantsoen omdat er geen gras meer groeide. Het is erg droog dit jaar', vertelt Roelies eigenaar Jan Fokker tijdens de fotosessie. 'Het lijkt wel of we ieder jaar minder regen krijgen.' Jan Fokker wijst om zich heen de grenzen van zijn 130 hectare land aan in zijn woonplaats Gaprée in het Franse Normandië. 'We zijn hier in 1988 naartoe verhuisd vanwege de prijs, de goede zavel- en kleigrond en omdat hier voldoende neerslag viel. De stallen stelden destijds niet veel voor, maar een

goede grondsoort is de basis van een goed draaiend melkveebedrijf', zo geeft hij als reden aan om voor het bedrijf La Vallée te kiezen.

Jan (50) en zijn vrouw Anja (47) Fokker emigreerden vanuit Blankenham en startten met veertig hectare en een melkquotum van vier ton in Frankrijk. De veestapel van 40 koeien en 26 stuks jongvee verhuisde mee vanuit Nederland. 'Dat was een bewuste keuze. Ik kende mijn koeien goed en bij verkoop in Nederland zouden ze niet veel opleveren, terwijl ik hier in Frankrijk dure koeien zou moeten terugkopen. Dat geld was er eenvoudigweg niet.' Jan Fokker schatte de opbrengst van zijn veestapel destijds niet zo hoog in omdat het zuivere fh-koeien betrof terwijl de holsteinisatie in

Frankrijk

volle gang was. Na de nodige veterinaire regelgeving te hebben getrotseerd, verhuisden nakomelingen van de fh-stieren zoals Jupiter 128 en 163 en Kastanje Frans 101 naar Frankrijk.

Fh-koeien in Frankrijk

'Het eerste jaar gebruikte ik een eigen stier omdat we weinig geld hadden en de Franse taal onvoldoende beheersten om contacten te zoeken met ki-organisaties',

Debbie 24 (v. Folker 62)
Productie 2 lactaties: 13.759 3,82 3,62

gemaakt over de vele vormen van bureaucratie hier, maar dat helpt allemaal niets. Ik heb nu eieren voor mijn geld gekozen en ben nu zelf een van de wijze mannen in zo'n commissie.'

Inteelt

Na de fotosessie met Roelie 80 en Debbie 24 – 'mijn koe van de toekomst' – toont Jan de in 1997 gebouwde jongveestal waar in vijf ruime boxen de stieren zijn gehuisvest. 'Wanneer een stier tien tot vijftien vrouwelijke nakomelingen heeft, dan voer ik hem af', legt hij uit. 'Daarin moet je heel consequent zijn, anders loop je vast op inteelt. We passen bewust wel lijnteelt toe, maar dan binnen koefamilies. Zo hebben we vijf verschillende families met gescheiden bloedlijnen; de een blinkt uit in eiwitgehalte en

'Ik creëer mijn eigen koe'

Jan en Anja Fokker werken in Frankrijk al 18 jaar met eigen fh-stieren

Jan Fokker: 'Ik zie fokkerij als kunst, ik ben net als een schilder iets moois aan het ontwikkelen'

vertelt Jan. 'De resultaten waren zo goed dat we nooit meer ki hebben toegepast of vreemd bloed in de veestapel hebben gehaald.'

Fokker boert in Frankrijk met een zuivere fh-veestapel, bol van lijngeteelde koefamilies. 'Ik probeer een koe te fokken die zonder trammelant vijf lactaties meegaat, zich meldt wanneer ze tochtig is, een hoog eiwitpercentage geeft en ge-

Roelie 80 (v. Folker 31)
Productie 7 lactaties: 42.728 4,34 3,66

makkelijk is van karakter. Voor de rest maakt het me niet echt uit hoe ze eruitziet, dat bepaalt de koe zelf.' Fokker heeft zijn fokdoel helder voor ogen en maakt daarbij graag gebruik van natuurlijke selectie. 'Ik bekap de koeien nooit, alleen bij echte kreupelheden. Wanneer een koe niet meer goed kan lopen omdat haar klauwen te hard zijn doorgegroeid, dan gaat ze weg. Dat geldt ook voor vruchtbaarheid. Niet snel drachtig? Dan wordt het een reisje naar de slager. Slechte eigenschappen fok je heel gemakkelijk in je veestapel. Door consequent te selecteren hebben we nauwelijks klauwproblemen en is 75 procent van de koeien drachtig na de eerste dekking.'

Afgelopen jaar produceerden de honderd koeien in 305 dagen 7100 kg melk met 4,20% vet en 3,58% eiwit. 'Ik selecteer sterk op een hoog eiwitgehalte', verklaart Fokker de fraaie vet-eiwitverhouding. 'In de eerste lijst verwacht ik geen hoge melkproducties. De vaarzenlijst is een trainingsperiode. Ik houd van laat-

rijpe dieren die de tijd moeten hebben om uit te groeien.' Onbeperkt kuilgras, gerst, pulp en zelfgeteelde korrelmais staan op het menu van het melkvee. Vanwege de droogte en voerschaarste zijn dit jaar de voor korrelmais bestemde maispercelen als snijmais ingekuuld.

Bureaucratie

Het bedrijf kreeg de naam Princetown en groeide in achttien jaar tijd tot het huidige quotum van 670.000 kg melk en 130 hectare. Een nieuwe tak, ingegeven door het enthousiasme van de drie kinderen, zijn de 250 oaien van het schapenras Hamp-shire. 'Groeiën in melkvee is lastig omdat aangekocht quotum voor vijftig procent wordt afgeroomd', legt Jan de investering in de schapentak uit. Hij lacht. 'Wie regelgeving wil ontvluchten, moet niet naar Frankrijk komen. Wanneer je land of een bedrijf wilt kopen, moet een commissie met wijze mannen bepalen of dat mag of niet. Ik heb me jaren kwaad

een ander weer in duurzaamheid. Roelie 80 heeft bijvoorbeeld aan zowel mannelijke als vrouwelijke zijde Roelie 36 als grootmoeder. Ik zie Roelie 36 ook sterk in haar terug, haar goede eigenschappen, zoals duurzaamheid, en de evenredige klauwverdeling zijn sterk vastgelegd. Ik kan eventueel een zoon van haar op een andere koefamilie inzetten om deze kenmerken door te geven.'

Fokker is niet bang dat hij vast zal lopen met zijn fokkerijkoers vanwege inteelt. 'Als het spaak loopt, zal ik het montbéliarderas inzetten voor vers bloed. Dat type koe spreekt me meer aan dan de holstein. Maar ik houd de stambomen nauwkeurig bij in de computer en vind het prachtig om te puzzelen met bloedlijnen. Ik zie fokkerij als kunst, ik ben net als een schilder bezig iets moois te ontwikkelen. Ik creëer mijn eigen koe, een sterke en gezonde Princetownkoe.'

Jaap van der Knaap